

סימן קצא

מצות שמירת מקדש

מפורש בקדר קרח משום שלא יכנס זר בחוכו, וכן איתא במדרש רבה במדבר פרשה ג' סוף אות י"ב היו שומרים שלא יכנסו שם ישראל כל כך למה שאם היו נכנסין לשם היו נענשים מיתה הה"ד והור הקרב יומת.

ובאמת מפורש כן בחורה במדבר פ"ג פסוק ו' ושרתו אותה, ופרש"י ומהו השירות ושמרו את משמרתה לפי ששמירת המקדש עליו שלא יקרב זר כמו שג' אהה ובניך ובית אביך אתך תשאו את עון המקדש והלויים הללו מסייעין אותן זו היא השירות. וכן ע"י פרשת קרח י"ח פסוק ב' וילוו עליך וישרתוך, ופירש"י ויחזרו אליכם להזהיר גם את הזרים מלהתקרב אליהם. וכן משמע במדבר פ"א פסוק נ"ג והלויים יחנו סביב למשכן העדות ולא יהיה קצף על עדת בני ישראל, ופי"י שם האבן עורא למה יחנו סביב שלא יקרב אל המשכן אחד מעדת בני ישראל וימות וזה טעם ולא יהיה קצף וכו', ע"ש. ובספר אמזוהא דספרי על ספרי זוטא פרשת קרח עמוד קפה: מציא המורה נבוכים הנ"ל ומוסיף שיש מקרא מפורש בדברי הימים ב' פכ"ג פסוק י"ט דמשמע דעיקר מצות השמירה הוא שלא יבא טמא למקדש ע"ש ברש"י ומלודת דוד, ותמוה שמציא פסוק בדברי הימים, ולענ"ד מפורש בחורה.

ג) ובל זה נוגע גם לשאלה אחרת, דברמז"ם איתא דשמירה זו מצוה כל הלילה, וכן איתא בחינוך וכן בספר המצוות לרמב"ם ל"ח ס"ז. והמל"מ שם מציא המפרש לתמיד כה: שכחז דהשמירה היתה ציוס ובלילה, ותמה עליו, ומציא מרבינו שמעי' בריש מדות והברטנורא שסוברים כהרמב"ם דהשמירה רק בלילה. וכן איתא ברמב"ן בחומש במדבר פ"א פסוק נ"ג, וגם החיו"ט ריש מסכת מדות ד"ה שומרים כותב "ואין נראין דברי המפרש למסכת תמיד שכחז שיהו שומרים יום ולילה". וכן הבאר שבע על מסכת תמיד משיג על

א) יש מצוה עשה ולא תעשה לשמור המקדש, והוצאו בחינוך מצוה שפ"ח ושנ"א, הכהנים שומרים בג' מקומות בפנים ולויים בכ"א מקומות בחוץ.

האבני נזר יו"ד סי' תמ"ט מפלפל אי יש מצוה היום לשמור על מקום המקדש כיון דיש קדושה עכשיו דקיימא לן קדושה ראשונה קידשה לעמיד לבוא. בחינוך איתא מפורש דאינו נוהג אלא בזמן הבית.

ב) ברמב"ם פ"ח ה"א הל' בית הבחירה איתא דאע"פ שאין שם פחד מאויב ולא מליסטים אפ"ה יש מצוה שאין שמירתו אלא כבוד לו דאינו דומה פלטרין שיש עליו שומרין לפלטרין שאין עליו שומרין. ומבאר האבני נזר שאע"פ שהרמב"ם מבאר שאין שמירה משום פחד אויב רק לכבוד, מ"מ צריך שיהא עליו שם שימור ולורת שמירה, וענין שמירה הוא לשמור על כלים, ואף שבלא"ה אין גונזים מ"מ אין כבוד המקדש שיהיה הפקר ואם היו רוצים היו גונזים על כן צריך שמירה, ולפי טעם זה בזמן הזה שאין שם מה לשמור להכי ליכא מצוה דלא שייך לורת המצוה כלל. אבל ממשיך האבני נזר דיש לפרש עוד ענין בשמירת המקדש שלא יבא שם מי שאסור לבא, וכיון דהיום יש קדושה וטמא שנכנס לשם חייב כרת שוב הוא כבוד שלא יהיה הפקר ויהיה שומרים לזה גם כזה"ז.

ובאמת יש לתמוה טובא, שהרמב"ם והחינוך מציאים רק הטעם של כבוד הבית, ולמה לא מציאים הטעם השני לשמור המקדש שלא יכנסו זרים וטמאים.

ובחינוך החדש מציאים למטה מהמורה נבוכים שמבאר ב' הטעמים משום כבוד הבית וגם משום הרחקת טמאים וכל מי שאסור ליכנס, וכן מפורש בציאור הגר"א על מסכת תמיד פ"א מ"א "האי שמירה